

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 48
2 mei 2016
Verschijnt maandelijks

Inhoudsopgave op pagina 2

Interreligieuze gebedsviering

woensdag 4 mei van 18.30 - 19.00 uur in de Walburgiskerk

De Raad van Kerken Arnhem en de Turks-Islamitische gemeenschap van Arnhem nodigen iedereen uit om deel te nemen aan deze gebedsviering, die precies om 18.30 uur begint - met Soefi- muziek daaraan voorafgaand.

Deze viering gaat vooraf aan de jaarlijkse stille tocht en dodenherdenking bij het monument onderaan de Eusebiuskerk.

Het stramien is identiek aan vorig jaar, zij het dat nu iemand uit humanistische kring de korte overweging doet.

Namens de Raad van Kerken Arnhem is pastor Ellie Smeekens van de RK Eusebiusparochie verantwoordelijk samen met Corry Koot van het Coventry gebed. Ook het Leger des Heils participeert net als de stichting Imran in de persoon van Rabia Karaman.

Vanuit het Turks Platform Arnhem (TPA) doen vertegenwoordigers van de Türkiyem moskee, de vereniging van Bektaşlılar en Aya Sofia moskee mee bij oproep tot gebed, resp. Koran - recitatie en toespraak.

Lt. Jeroen Herben (Leger des Heils) begeleidt de te zingen liederen op de piano.

De kranslegging vindt plaats door Joop Toeter (Leger des Heils) en Mustafa Özkan (voorz. TPA).

Omdat de Marokkaanse moskee "Al Fath" en het Humanistisch Verbond hun inbreng nog niet ten volle konden geven, is het dit jaar nog geen gezamenlijke activiteit van het recent opgerichte "Arnhems Platform voor Levensbeschouwingen".

Johannes Kon, voorzitter Raad van Kerken Arnhem;
secretaris Arnhems Platform voor Levensbeschouwingen

NB: u kunt gratis parkeren op het terrein vóór de Walburgiskerk. De slagboom aan de kant van de Beekstraat staat open. U kunt te allen tijde uitrijden aan de kant van de Damstraat.

Sitius, Altius, Fortius

Column door Guus Rood

Het wordt een 'sportzomer'. De Giro d'Italia raast binnenkort tegen forse betaling door Arnhem. We krijgen straks weer de Tour de France en ook het Europees kampioenschap voetbal. En als klap op de vuurpijl de Olympische Spelen in Rio de Janeiro.

De sport had ooit nobele idealen. Je blijft er gezond bij, je ontwikkelt teamgeest en een trotse overwinning maakt iedereen blij. Wie herinnert zich niet de gouden medailles van Sjoukje Dijkstra, Anton Geesink en recent onze Epke Zonderland? Sport verbreedert en creëert een gevoel van trots.

Helaas zien we steeds meer uitwassen. Doping, omkoperij, 'matchfixing' en gokken op uitslagen. Er lijkt sprake van een trend die niet meer te keren is. De jacht op succes gaat ten koste van de verliezers. Gelukkig zijn er nog steeds mensen die aan deze sportverdrijving niet meedoen. Ze bekommeren zich liever om medemensen die geen sport bedrijven maar zorg nodig hebben, eenzaam zijn of andere hulp behoeven. Ze verdienen voor mij eerder een medaille. Ik zou daarom een mantelzorger of andere hulpverlener liever op een erepodium zien dan een gelauwerde atleet.

Pierre de Coubertin initieerde in 1896 de moderne Olympische Spelen met de leus: 'Sitius, altius en fortius'. 'Sneller, hoger en sterker.' Een ideaal, dat toen opvoedkundige betekenis had. Maar hij zei ook: 'Deelnemen is belangrijker dan overwinnen.' In de sport lijkt dat laatste steeds meer op de achtergrond te staan. In de kerken, wijken en andere verbanden lijkt het actueler dan ooit.

Guus Rood is ambassadeur van Oikocredit

In dit nummer:

- **Interreligieuze gebedsviering – 4 mei**
- **Sitius, Altius, Fortius - Column door Guus Rood**
- **Zeven werken van barmhartigheid**
- **“The Pianist” – film van Polanski – 3 mei**
- **Viering migrantenkerken – Opstandingskerk – 5 mei**
- **Stads brede lunch – St. Eusebiusparochie – 28 mei**
- **Internationale oecumenische conferentie in Debrecen – 22 t/m 25 september**
- **In memoriam Wil Waanders**
- **Korte berichten**
- **Arnhem voor vluchtelingen**
- **Colofon**

Zeven werken van barmhartigheid

Inleiding bij de vergadering van de Raad van Kerken Arnhem van 26 april 2016, gehouden door Liesbeth Dessens.

De afbeeldingen zijn van de kunstenaar Daniël Tavenier.

In het jaar van Barmhartigheid staan we stil bij de zeven werken die daarbij horen:

De hongrigen voeden

De naakten kleden

De dorstigen laven

De vreemdelingen herbergen

De zieken bezoeken

De gevangenen bezoeken

De doden begraven

We staan stil bij 7 meer actuele daden van barmhartigheid in onze samenleving, die voor vele medemensen “te hard is, onleefbaar, te snel, te hebberig, te ingewikkeld”:

Langzaam leven

De angst geen ruimte geven

Stil zijn

Initiatief nemen voor ontmoeting

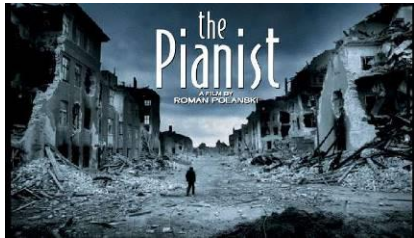
Aandachtig leven

Kritisch consumeren

Bescheiden zijn.

The Pianist

Film in de Ontmoetingskerk te Doorwerth

Aan de vooravond van Dodenherdenking wordt in de Ontmoetingskerk op **3 mei a.s., aanvang 19:30** de film **THE PIANIST** vertoond.

Een Oscar winnend drama van regisseur Roman Polanski over een jonge joodse pianist, die de Duitse bezetting in Warschau overleeft.

Op 23 september 1939 speelt de jonge pianist Wladyslaw Szpilman voor de Poolse radio 'Nocturne in d-mineur' van Frédérique Chopin. Door het lawaai van de bombardementen kan hij zichzelf echter nauwelijks horen. Dan wordt de zaal van de Poolse omroep geraakt en is het radiostation definitief uit de lucht. De bominslag is het begin van Szpilmans lijdensweg gedurende de Tweede Wereldoorlog. Szpilman wordt samen met zijn familie ingesloten in het getto van Warschau en gezamenlijk moeten zij zien te overleven. Ze krijgen daarbij niet alleen hulp van Poolse verzetsstrijders, maar ook van verschillende vijanden die bewondering hebben voor Szpilmans pianokunsten.

De Poolse regisseur Polanski overleefde als klein jongetje de bezetting van de Nazi's in Warschau. Al tijden was hij vastbesloten om over deze periode in zijn leven een film te maken. Omdat hij niet wilde dat de film autobiografisch zou worden, ging hij samen met schrijver Ronald Harwood op zoek naar materiaal. Uiteindelijk vonden ze een boek met de memoires van een jonge pianist en besloten hun film hierop te baseren.

U bent van harte welkom in de **Ontmoetingskerk Doorwerth-Heveadorp**, Bentincklaan 7 te Doorwerth.

Toegang: € 5,- incl. koffie/thee

Viering migrantenkerken

Hemelvaartsdag

Sinds 2009 vindt jaarlijks op Hemelvaartsdag een kerkdienst plaats, georganiseerd door en voor leden van migrantenkerken verenigd in het Platform Migrantkerken Arnhem (PMKA).

Dit jaar zal die gemeenschappelijke viering van Hemelvaart worden gehouden op **5 mei om 10.00 uur** in de **Opstandingskerk**,

Rosendaalseweg 505 te Arnhem.

Graag nodigen wij U, resp. de leden van Uw gemeente of kerk, uit samen de Hemelvaart van onze Heer Jezus Christus te vieren.

De kerk is geopend vanaf 9.30 uur en de dienst zal één à anderhalf uur duren, waarna gelegenheid tot onderlinge ontmoeting zal zijn.

Gastvrouw is dit keer de Armeens Apostolische Kerk Arnhem, onder wier verantwoordelijkheid de kerkdienst zal plaatsvinden. De Armeens Apostolische Kerk is één van de oudste kerken ter wereld. Ze bestaat al meer dan 1700 jaar: in het jaar 301 van onze jaartelling werd het christendom de officiële godsdienst van Armenië, een land dat in zijn bloeitijd een groot deel van het nabije oosten omvatte. De kerk maakt deel uit van de Oriëntaals-Orthodoxe kerken en telt wereldwijd ongeveer 8 miljoen leden. De leiding van de kerk berust bij de twee z.g. 'katholikos' van resp. Edzmiatsin (Armenië) en Libanon, en de twee patriarchen van resp. Constantinopel/Istanbul en Jerusalem. Elk van de vier heeft zijn eigen gezag, maar de katholikos van Edzmiatsin geldt als eerste onder zijn gelijken. Van oudsher is de kerk gevestigd in Armenië en in Syrië, Irak en Iran. Armeniërs zijn echter over

de hele wereld uitgezwermd en zo zijn er ook kerken ontstaan in de VS, Zuid-Amerika en West Europa.

In Nederland telt de Armeens Apostolische Kerk ongeveer 20.000 leden, verdeeld over drie Armeense kerken (Almelo, Amsterdam en Maastricht) en parochies in Arnhem, Assen, Eindhoven, Dordrecht en Alkmaar, die bediend worden vanuit de hoofdkerken.

De Arnhemse parochie houdt haar eucharistieviering elke eerste zaterdag van de maand in de Opstandingskerk. Aan dienst op 5 mei werken behalve het koor van de Armeens Apostolische Kerk, die Armeenstalige liederen ten gehore zal brengen, ook koren mee van de Indonesisch talige Persekutuan Kristen Indonesia (PERKI) Arnhem-Gelderland en Gereja Kristen Indonesia di Nederland (GKIN) Arnhem-Nijmegen en van de Surinaamse Evangelische Broederschap Gemeente Arnhem (EBGA).

Wij hopen dat velen van U met ons de Hemelvaartviering in de Opstandingskerk zullen bijwonen.

Met zusterlijke en broederlijke groet, Ella Dankoor en Manouk Arshakian, voorzitters van PMKA

Stadsbrede lunch

St. Eusebiusparochie

Op zaterdag **28 mei** organiseert de St.Eusebiusparochie in de **Walburgiskerk** een grote stads brede lunch in het kader van het door paus Franciscus uitgeroepen Heilig Jaar van Barmhartigheid.

Alle Arnhemmers zijn welkom om aan te schuiven. Het eten zal halal zijn.

Deze lunch duurt van **11.30 – 14.00 uur** en vindt plaats in, en bij mooi weer ook rondom de Walburgiskerk.

Het thema van de lunch is: ‘ **Eet, doe en ontmoet**’

Vanaf 11.30 uur staat de koffie klaar.
Om 12.00 uur gaan we aan tafel.

Tussen 12.45 en 13.45 uur zijn er activiteiten op allerlei plekken in en om de kerk en in de Walburgzaal.

Ook voor kinderen en jongeren is er een aantrekkelijk programma.

Om 14.00 uur sluiten we gezamenlijk af.

U kunt zich aanmelden via: stadsbredelunch@gmail.com

Ook als u op één of andere manier mee wilt helpen, kunt u dat ook via dit mailadres laten weten.

Internationale oecumenische conferentie in Debrecen, Hongarije

Vooraankondiging, 22-25 september

STIOC, de afkorting van STedelijke Internationale Oecumenische Contacten, is een werkgroep van de Raad van Kerken in Arnhem. De kerken in Arnhem onderhouden al decennialang oecumenische contacten met ondermeer de partnersteden van de burgerlijke gemeente Arnhem: met Croydon in de regio Groot-Londen en met Gera in de Duitse deelstaat Thüringen. Daarnaast vindt om de twee jaar een internationale oecumenische conferentie plaats, waaraan mensen uit de kerken in Arnhem deelnemen.

Dit jaar zal van 22 - 25 september de oecumenische conferentie plaats vinden in Debrecen, gelegen in het oosten van Hongarije. Als voorlopig thema is gekozen *Christianity in crises, crises in christianity*. Het thema wordt op dit moment nog nader ingekaderd, waarbij gedacht wordt aan ondermeer de rol van de kerken en vluchtelingen. Er zal voldoende ruimte zijn voor dialoog met de Oost-Hongaarse kerken in Debrecen.

Het programma is nog in ontwikkeling, maar STIOC acht het zinvol deze conferentie nu al aan te kondigen, zodat belangstellenden de data alvast in hun agenda kunnen vastleggen.

Inlichtingen (en eventuele aanmeldingen) zijn te verkrijgen bij de secretaris, Klaas van der Hoek, telefoon 026 - 4421616, emailadres kvdhoek@telfort.nl en bij de voorzitter, Ida Eldering, ida.eldering@hotmail.com

In memoriam Wil Waanders

In "Gemeentenieuws. Maandblad van de Doopsgezinde Gemeente te Arnhem" stond een fraai In Memoriam voor Wil Waanders (Zwolle, 20 februari 1933 - Arnhem, 27 maart 2016).

De reden dat wij dat hier ook vermelden, is dat zij in de jaren 80/90 geruime tijd namens de DGA vertegenwoordiger was in de Raad van Kerken Arnhem.

In het blad staan mooie en ware bewoordingen over haar persoon (-lijkheid) - warm, vrolijk en hartelijk - zoals wij die ook in de Raad hebben leren kennen.

Niet alleen haar man Jaap en (klein-) kinderen zullen haar missen, ook de "kerk in Arnhem".

Johannes Kon, voorzitter
Henny Beijer, bestuurslid RvK Arnhem

Korte berichten

- Elke vrijdag 12.30-12.45 uur. **Coventrygebed** in de Walburgiskerk
- **Walburgis Meditatiekring**. Iedere maandagavond van 19.30 tot 21.45 uur in de stiltekapel van de Walburgis. Dit voorjaar is het thema: Geest en Compassie. Je bent ook welkom voor een gratis proefles of losse avonden. Alle info op: www.walburgisarnhem.nl
- **"De tongen los"**: Zangmanifestatie op Tweede Pinksterdag in Zwolle. Diverse kerken in het noorden en oosten van ons land participeren in de interculturele

zangmanifestatie die de vereniging Samen kerk in Nederland (SKIN) organiseert op **maandag 16 mei** in de **Grote Kerk**, Grote Markt 18, 8011LW **Zwolle**. Het is ter stimulering van de ontmoeting tussen autochtone en niet-autochtone christenen. De viering is van **13.00 tot 16.00 uur**. Meer informatie op www.samenkerkinnederland.nl

- **“Je wil je leven zo niet eindigen, zo stil, zo ontzettend niks”**. Lezing door Prof. Dr. Anja Machielse in de **Waalse kerk**, Gasthuisstraat 1 op woensdag **18 mei** van **19.30-21.00 uur**. Inloop 19.00 uur. Gratis toegang, vrijblijvende bijdrage welkom. Anja Machielse is bijzonder hoogleraar “Empowerment van Kwetsbare Ouderen” aan de Universiteit voor Humanistiek. Zij is gespecialiseerd in onderzoek naar kwetsbare ouderen. Belangrijke thema’s in haar werk zijn eenzaamheid, sociaal isolement en zingevingsvragen. **Aanmelden** via info@eenzamedood.nl of tel. 085 0163333
- **Anselm Grün en burgemeester Herman Kaiser in Walburgislezing**. Anselm Grün, de internationaal bekende benedictijner monnik, komt vrijdag **13 mei** naar Arnhem. In een tijd dat Nederland en Europa steeds meer verdeeld lijken, komt hij met ons praten over ‘Ontmoeten-Nu’. In ‘Het boek van emoties’ zegt hij over ‘ontmoeten’: ‘Als we actief met onze emoties omgaan worden ze tot een zegen voor ons en voor de ontmoeting met anderen. ‘Hoe actueel is dat! Herman Kaiser, burgemeester van Arnhem, zal Anselm Grün inleiden met een korte lezing over ‘De Kracht van Democratie en Verbinding’. Dit buitengewone programma heeft plaats op **vrijdag 13 mei van 15.00 uur tot 17.30 uur**. Vanaf 14.30 uur zijn de kassa’s open en is er koffie/thee. Aansluitend kan worden nagepraat bij een drankje en hapje. Locatie: Walburgiskerk, Walburgisplein 1, Arnhem. Entree € 10 (op vertoon van Gelrepas € 5). **Reserveren** dringend aan te raden via www.walburgisarnhem.nl
- **“Evangelische Boek- en muziekshop de Wegwijzer”**. Stichting de Wegwijzer is in 1992 opgericht en gestart als o.a. een evangelische boekwinkel voor de regio Arnhem-Zuid. De Stichting bestaat al meer dan 23 jaar. De Wegwijzer beoogt mensen te bereiken met het evangelie van Jezus Christus in de breedste zin van het woord. Het beleid is om mee te werken aan allerlei projecten die een evangeliserend karakter hebben. Hiervoor wordt de winkelruimte ook ter beschikking gesteld. De winkel is ingericht met een koffiehok waar mensen gratis koffie/thee kunnen komen drinken. U bent van harte welkom om eens bij ons binnen te lopen! U vindt ons op het adres Croydonplein 418, 6831LN Arnhem. Meer informatie vind u op www.wegwijzerarnhem.nl
- **“Geestelijke zorg in de psychiatrie”**. Lisa Böll spreekt over dit onderwerp in de Ontmoetingskerk, Bentincklaan 7 in Doorwerth. Zij is geestelijk verzorger bij Pro Persona in Wolfheze en mede-eigenaar van de Cultuurwerkplaats in Oosterbeek. In blokken vertelt zij haar verhaal en geeft tussendoor gelegenheid tot onderling gesprek. Datum en tijd: 25 mei, 15.00-16.30 uur. Aanmelding is niet nodig. Vrijwillige bijdrage.
- **Fietszegening op het Walburgisplein**. Op de vooravond van de Giro zal Pastoor Gerben Zweers van de Eusebiusparochie hulp van boven vragen voor iedereen die zich op een tweewieler begeeft in het verkeer. Op **6 mei** is er om **19.30 uur** een zegening van fietsen en hun berijders op het plein voor de Walburgiskerk. Voorafgaand is er om 19.00 uur een korte gebedsviering in kerk.
- **Grote voorjaarstentoonstelling “Hartstocht”**. Van 21 mei t/m 3 juli Openingstijden: do t/m za: 13.00-16.00 uur, zo 13.00-17.00 uur Opening tentoonstelling: 20 mei 19.00 uur

Arnhem voor vluchtelingen

Berichten overgenomen uit de 9^e nieuwsbrief van "Arnhem voor vluchtelingen"

AMV'ers

Sinds een paar weken wonen er twee groepen amv'ers (alleenstaande minderjarige vreemdelingen) in Arnhem: aan de Apeldoornseweg en de Frombergstraat. Per locatie 15 á 20 jongeren. Direct komen er mooie initiatieven los: de wijk rondom de locatie aan de Apeldoornseweg is bezig met het opzetten van het 'Diner bij de burens'-concept speciaal gericht op de jongeren. We hebben, dankzij een gulle gever, een tafeltennistafel kunnen bezorgen bij de locatie aan de Frombergstraat. Ook kijken we welke sportmogelijkheden er zijn voor de jongeren.

Koepel

In De Koepel zijn zo'n 60 nieuwe mannen binnengekomen. Een groot deel van hen komt van de noodopvang Heumensoord. (Zomer-) kleding is daarom van harte welkom.

Analfabeten

In De Koepel zijn zo'n 30 á 40 mannen die analfabeet (laaggeletterd) zijn. We willen ook (juist!) hen lessen kunnen laten volgen om zo ook hun kansen in de Nederlandse samenleving te vergroten. Inmiddels hebben zich via onze oproep op Facebook al veel vrijwilligers gemeld. Wanneer je ervaring hebt met analfabetisme, horen we graag of je wat voor deze groep kunt en wilt betekenen. Het mooiste zou zijn als je een docentenachtergrond hebt, maar dit is geen must.

Hogescholen Arnhem

Er zijn intensieve contacten met de HAN, Van Hall Larenstein en ArtEZ. De HAN heeft een talentcentrum en is aan het kijken welke mogelijkheden er zijn om ook mensen die nog geen status hebben al taallessen te geven. Verder organiseren deze hogescholen informatiemiddagen en contactmomenten voor migranten/vluchtelingen.

Huisvesting

De uitstroom was al begonnen en gaat nog steeds door. Heel wat mannen hebben de wens om in Arnhem te blijven. Vaak hebben ze al een sociaal netwerk opgebouwd, ze kennen de stad al redelijk en voelen zich prettig in Arnhem. Nadat we in samenwerking met Welkom in Arnhem en een aantal mannen uit De Koepel een brief naar de staatssecretaris hebben gestuurd, met steun van de gemeente Arnhem, is het nu zo dat de mannen die in Arnhem willen blijven dat ook mogen.

Koken

Ook zijn er weer kookinitiatieven geweest en hebben een aantal koks uit De Koepel zich flink uitgesloofd bij onder andere het inloophuis van de parochie en voor bewoners van drie locaties van de Driegasthuizengroep. Compleet met Syrische/Koerdische muziek en mannen die bewoners persoonlijk begeleiden. Genieten!

Meer informatie over de vluchtelingenopvang in Arnhem en over wat u daarin kunt betekenen, vindt u via www.facebook.com/arnhemvoorvluchtelingen

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris a.i.: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het juninummer inzenden vóór 12 juni 2016 aan

bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 15 juni 2016.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 398 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Het bankrekeningnummer is NL90INGB 0000 87 14 97 t.n.v. Vereniging Raad van Kerken Arnhem.

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon

aris.kon.arnhem11@gmail.com of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com